

Sınıf Öğretmenliği Branşından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Branşına Geçiş Yapan Öğretmenlerin Yeterlikleri**

Tayfun AKBABA¹, Mehtap YILDIZ²

¹MEB, Turkey

<https://orcid.org/0000-0002-3683-8425>

²Necmettin Erbakan University, Konya, Turkey

<https://orcid.org/0000-0001-8553-7154>

Email: tayfunakbaba85@hotmail.com, yildizmehtap77@gmail.com

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 13.02.2025 - Kabul: 05.06.2025)

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan öğretmenlerin yeterliklerinin araştırılmasıdır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan aşırı veya aykırı durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırma grubunu Hatay ilinde görev yapan sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan 13 (12 erkek, 1 kadın) öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. İçerik analizinde veriler kavramsallaştırılarak mantıklı bir şekilde düzenlenmiş daha sonra verileri açıklayan tema ve kodlar belirlenmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersini yürütebilecek bilgi, beceri ve uygulama yeterliklerinin sınırlı olduğu, beden eğitimi ve spor dersini verimli bir şekilde işleyemedikleri ve dersin hedeflerine ulaşamadığı, yükseköğretimde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin çok sınırlı bir eğitim aldıkları, bu nedenle hem hizmet öncesi hem de hizmet içi eğitim programları ile desteklenmeleri gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, alan değişikliği yapan sınıf öğretmenlerinin yeterlik açısından desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçen sınıf öğretmenlerine daha etkin, başarılı ve yeterli olabilmeleri için uzmanlar tarafından yarışma ve oyun kuralları, sporcu sağlığı, spor mevzuatı gibi konularda teorik eğitimler, halk oyunları, takım ve bireysel sporlar ile ilgili konularda uygulamalı olarak destekleyici eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Yeterlik

Competencies of Teachers Transitioning from Classroom Teaching to Physical Education and Sports Teaching

Abstract

The purpose of this research is to investigate the competencies of teachers who transitioned from classroom teaching to physical education and sports teaching. In the research, interview method, one of the qualitative research designs, was used. The research group was determined using extreme or anomalous case sampling, which is one of the purposeful sampling methods. The research group consists of 13 (12 male, 1 female) teachers who transferred from classroom teaching to physical education and sports teaching in Hatay province. A personal information form and an interview form developed by the researchers were used as data collection tools. In research, the data were evaluated using the content analysis method. In content analysis, the data were conceptualized and arranged in a logical manner, and then themes and codes explaining the data were determined. As a result of the research, it was concluded that the knowledge, skills and practical competencies of the classroom teachers to conduct the physical education and sports course were limited, they could not conduct the physical education and sports course efficiently and the objectives of the course could not be achieved, they received very limited education regarding the physical education and sports course in higher education, therefore they should be supported with both pre-service and in-service training programs. These results show that classroom teachers who change their fields should be supported in terms of competence. It is recommended that classroom teachers who transition to physical education and sports teaching should be given theoretical training by experts on subjects such as competition and game rules, athlete health, sports legislation, and practical supportive training on subjects related to folk dances, team and individual sports so that they can be more effective, successful and competent.

Keywords: Classroom Teaching, Physical Education and Sports Teaching, Competence

Giriş

Eğitimin kalitesinin yüksek olması öğretmenlerin kalitesine ve yeterliliğine bağlıdır. Eğitim verilen ortamların kalite standartlarını yukarı çekmek için fiziksel ortamları iyileştirmek gerekmektedir. Bu süreçte nitelikli öğretmenlerin katkı sağlaması da zorunludur. Buradan hareketle okulların niteliğini arttıracak en önemli unsurun öğretmen olduğu ifade edilebilir (Maulana, Opdenakker ve Bosker, 2016; Telli, Brok ve Çakıroğlu, 2008).

Yeterlik, verilen görevi yerine getirme ve bu görevin gerektirdiği sorumlulukları uygulamak için kişide bulunması gereken bilgi, beceri ve deneyimleri belirten kavram olarak nitelendirilmektedir. Bu kavram görevi istenilen ölçüde yapabilme kapasitesinin olup olmadığını belirler (Akar, 2007). Öğretmen yeterliği, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yükümlülükleri uygularken olması gereken bilgi, beceri ve deneyime sahip olarak, öğretmenlik rolünü yerine getirebilme olarak ifade edilebilir (Brundrett, 2000).

Beden eğitimi ve spor derslerinin genel olarak ilkökul düzeyinde istenilen düzeyde ve yeterli verimliliğe ulaşmadan öğrencilere verildiği görülmektedir. Bunun nedeni dersi işleyen sınıf öğretmenlerinin yeterli donanım ve beceriye sahip olmamasıdır. Sınıf öğretmenlerinin üniversitede almış oldukları beden eğitimi ve spor derslerinin yetersiz olması ve bu şekilde mezun olmaları, onların ilköğretimde derslerin uygulanma noktasında zayıf olmalarına neden olduğu söylenebilir. Bu durumu önlemek için sınıf öğretmenlerinin üniversitede yeterli düzeyde eğitim almaları sağlanmalıdır (Yıldız, 2010).

Çocuklar genel olarak beden eğitimi ve spora karşı olumlu tutum sergilese de, gelişimleri ve aktif olarak sportif faaliyetlere katılmaları için gerekli imkanlar net olarak sağlanamamaktadır (Trudeau ve Shephard, 2005). Bu durum bedensel etkinliklere olan ilgisinin giderek azalmasına ve bu faaliyetlerin eğitim süreçlerinde geri planda kalmasına neden olmaktadır (Siedentop, 2004). Okullar, çocukların bedensel ve zihinsel gelişimlerini arttıracak faaliyetlere yer vermemektedir (Pangrazi ve Hastad, 1989). Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin çocukların akademik gelişimlerine pozitif yönde etkisi olduğu bilinse de, okullarda beden eğitimi ve spor derslerine olan ilginin azaldığı görülmektedir (Nye, 2008). Çünkü beden eğitimi ve spor dersleri çok yönlü ve donanımlı sınıf öğretmenlerinin bile zorlanacağı bir alandır (Quay ve Peters, 2008).

Beden eğitimi ve sporun çocuklar için faydalı olduğu ve gelişimlerini olumlu yönde etkilediği yıllardır vurgulanmasına rağmen sınıf öğretmenlerinin çoğu bunları dikkate almadan, dersi verimli biçimde işleyecek güven ve yetersizliği hissettiğinden beden eğitimi ve spor derslerini uygun biçimde yürütememektedirler (Morgan ve Bourke, 2004). Beden eğitimi ve spor dersini işleyen sınıf öğretmenleri, alan ile alakalı yenilikleri ve uygulamaları kendi öğretim modeline eklemeyi kabul etmemekte veya bu uygulamaları dikkate almadan güncel olmayan uygulamaları derslerde öğrencilere göstermektedir (Barnes, 2002). Sınıf öğretmenlerinin bilgi, beceri, yetenek ve deneyim konusunda eksiklikleri beden eğitimi ve spora olan bakış açılarını etkilemekte ve beden eğitimi ve spora katılım konusunda çekimser olmalarına neden olmaktadır. Bu durumu ortadan kaldırmak için öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri, olumlu tutum sergilemeleri ve yeterli donanım ve beceriye sahip olabilmek için bilgi düzeylerini arttırmaları gerektiği söylenebilir (Roth, 2005).

Bu araştırmanın yapılma gerekçesi şu şekilde açıklanabilir. MEB Personel Genel Müdürlüğü'nün 21.09.2012 tarihli 2012 Yılı Öğretmenlerin İl İçi Alan Değişikliği Kılavuzunda, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 12.09.2012 tarihli ve 5110 sayılı görüşü gerekçe gösterilerek norm fazlası olarak görünen sınıf öğretmenlerine alan değişikliği

izni verilmiştir. Bu kapsamda 1999 yılı ve öncesinde yüksekokul ya da üniversitelerden mezun ve diplomalarında yan alanı beden eğitimi yazılı olan sınıf öğretmenlerine ortaokul ve liselerde beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş hakkı tanınmıştır. MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın 28.12.2012 tarih ve 249512 sayılı yazısında 23.559 sınıf öğretmenin alan değişikliği yoluyla farklı alan öğretmenliklerine geçiş yaptıkları bildirilmiş (Akkaş, 2013), 4.270 sınıf öğretmenin beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yaptığı açıklanmıştır (Kamudan, 2012).

Yapılan alan yazın taramasında, sınıf öğretmenlerinin ilkokullarda yürüttükleri beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını, yeterliklerini, uygulamalarını ve karşılaştıkları problemleri araştıran çalışmaların olduğu tespit edilmiştir (Yıldız ve ark., 2021; Çıldır, 2019; Cebeci, 2018; Güven ve Yıldız, 2014; Yıldız, 2010; Morgan ve Bourke, 2008; Çiçek, 2008; Kara, 2007; Decorby ve ark., 2005; Tortop, 2005; Ceylan, 2006; Tsangaridou, 2004; Parks, 2003; Faucette ve ark., 2002; Barnes, 2002). Ancak sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçen öğretmenlerin yeterlikleri konusunda bir araştırma (Erdoğan, 2014), karşılaştıkları problemlere ilişkin ise bir araştırma (Yıldız ve Yıldız, 2019) yapıldığı görülmüştür. Araştırma konusuna ilişkin sınırlı sayıda çalışmanın olması nedeniyle araştırmanın alan yazına önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Özellikle sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin almış oldukları eğitimin nasıl olduğunun tespit edilmesi, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor ile alakalı beceri düzeylerinin belirlenmesi, beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçen öğretmenlerin dersi verimli düzeyde işleyip işleyemediğinin saptanması, gelecekte beden eğitimi ve spor derslerinin daha verimli hale gelmesine ve branş değiştiren öğretmenlerin beden eğitimi ve spor derslerini amacına uygun bir şekilde işlemesine ve öğretmenlerin yeterli niteliğe ulaşmasına yardımcı olması açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda, araştırmanın amacı, sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan öğretmenlerin yeterliklerinin araştırılmasıdır.

Materyal ve Metot

Etik Kurul İzni

Bu çalışmanın etik kurul onayı araştırma öncesinde 10.02.2023 tarih, 2023/60 Karar numarası ile Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı'ndan alınmıştır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntem ve teknikleri tercih edilmiştir. Nitel araştırmanın amacı, bireylerin yaşantılarındaki olaylara karşı bir anlayış geliştirip bu süreçte yaşanan durumlara ne tür yorum yaptıklarını belirlemektir. Buradaki önemli olan durum, olayları araştırmacı penceresinden değil de katılımcının bakış açısından tespit edebilmektir (Merriam, 2018).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, 2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılında Hatay ilinde görev yapan sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan 13 (12 Erkek, 1 Kadın) öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırmada nitel araştırmalarda sık olarak kullanılan olasılıksız örneklem stratejilerden amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir (Merriam, 2018). Amaçlı örnekleme yönteminde, araştırma evrenini yansıtabileceği düşünülen ölçütler doğrultusunda örneklem tercih

edilmekte (Tavşancıl ve Aslan, 2001), belirlenen konu ile alakalı örneklem planlanmış bir şekilde uygulanmaktadır (Punch, 2005). Araştırmada derinlemesine bir inceleme yapılacağı, sınırlı sayıda ancak aynı ölçüde bilgi açısından zengin durumlar araştırılacağı için amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan aşırı veya aykırı durum örnekleme kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Veri Toplama Araçları

Araştırma Kişisel Bilgi Formu ile yarı yapılandırılmış Görüşme Formu yoluyla değerlendirilmiştir. Kişisel bilgi formunda öğretmenlerin cinsiyeti, sınıf öğretmenliği hizmet süresi, görev yaptıkları okul, mezun oldukları üniversitelere ilişkin 4 soru yer almaktadır.

Görüşme formunda ise katılımcılara sırasıyla şu sorular yöneltilmiştir:

1. Sınıf öğretmeni olarak yetişmiş bir öğretmen olarak beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş yaptıktan sonra beden eğitimi ve spor dersini yürütmeniz ile ilgili neler söylemek istersiniz?
2. Beden eğitimi ve spor derslerini yeterli düzeyde ve verimli bir şekilde işlemeye yönelik neler söylemek istersiniz?
3. Beden eğitimi ve spora ilişkin bilgi ve becerinizi nasıl buluyorsunuz?
4. Beden eğitimi ve spor derslerini yürütürken karşılaştığınız problemler nelerdir?
5. Üniversite eğitiminiz sürecinde sınıf öğretmenliği bölümünde almış olduğunuz beden eğitimi ve spora yönelik eğitim-öğretimi, size sağladığı mesleki bilgi ve beceriler bakımından nasıl değerlendirirsiniz?

Görüşme Formunun Geçerlik Güvenirlik Süreci

Nitel araştırmaların geçerlik durumları verilerin tutarlı olup olmaması ile ilgilidir. Araştırmanın en önemli aşamaları araştırmada çıkacak sonucun geçerli olması, yöntemin seçilmesi, yöntemin geçerliği ve veri analizinin uygun olup olmaması şeklinde sıralanmaktadır. Bu aşamalar niteliksel bir çalışmanın geçerliği bakımından oldukça önemlidir (Leung, 2015). Ayrıca elde edilen verilerin rapor edilerek bulgulara nasıl ulaşıldığının açıklanması geçerliğin sağlanması bakımından önemli kriterlerdir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmanın dış geçerliği için verilerin toplanma süreci ve analizlerin yapılması tüm ayrıntısıyla ortaya konulmuştur. İç geçerliği için ise alan yazın taranmış, uzman görüşlerine başvurulmuştur. Formun kapsam geçerliği için spor bilimleri alanından 2, Türkçe eğitimi alanından 2, ölçme ve değerlendirme alanından 2 olmak üzere toplamda 6 eğitimci görüşüne sunularda değerlendirme yapılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Saha Uygulama Süreci

Görüşmelerin yapılabilmesi için gerekli olan izinler alınmış ve katılımcılar ile randevulararak 2024 yılının Şubat ayında görüşmelere başlanmış, yapılan görüşmelerde elde edilen verilerin korunması ve daha sonra analiz edilebilmesi için kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Görüşmeler gönüllülük esasına dayanılarak yapılmış ve ortalama 20-25 dakikada tamamlanmıştır. Elde edilen verilerin sadece bilimsel çalışmalar için kullanılacağı katılımcılara aktarılmıştır. Görüşmeler sonucunda kayıt altına alınan veriler yalın şekliyle yazıya aktarılmış ve 53 sayfalık doküman elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesi içerik analizi yöntemi yoluyla yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). İçerik analizi genel olarak yazılı dokümanların ve teknolojinin kullanılmasıyla birlikte, elde bulunan metin veya içeriklerin kullanım bağlamlarına, geçerli ve tekrarlanabilir sonuçlara ulaşabilmek amacıyla tercih edilen bir yöntem olarak ifade edilebilir (Krippendorff, 2018). İçerik analizinde en başta veriler kavramsallaştırılıp, daha sonra mantıklı bir şekilde düzenlenerek verileri açıklayan temaların belirlenmesi amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Buradan hareketle, katılımcılardan elde edilen görüşler, en ayrıntılı bir şekilde analiz edilerek kodlar oluşturulmuştur. Daha sonra oluşturulan kodlar, anlam bakımından yakın olan diğer kodlarla birleştirilip sadeleştirilmiştir. Sade bir hal alan kodlar anlam bakımından ilişkili olan kodlarla birlikte genel başlık altına alınmış ve bu başlıklar anlam benzerliğine göre birleştirilerek tema haline getirilmiştir.

İçerik analizinin güvenilirliğinin en önemli aşaması kodlama bölümüdür (Miles ve Huberman, 1994). Sevilmiş ve Yıldız (2021) kodlayıcılar arası güvenilirliğin çeşitli şekillerde hesaplanabileceğini ve yüzdelik esnekliğin her formülde farklılık gösterebileceğini, kodlayıcılar arası güvenilirliğin farklı kişilerin aynı veriyi kullanmasındaki tutarlılığı ifade edeceğini ortaya koymuştur. Bu çalışmada ise veriler üç farklı uzmana verilerek belirledikleri kodlar arasındaki korelasyona bakılmıştır.

Miles ve Huberman (1994)'a göre güvenilirlik: *Görüş birliği sağlanan tema / Görüş birliği + Görüş ayrılığı sağlanan tema x 100* formülü aracılığıyla hesaplanabilir.

Kodlama işlemini gerçekleştiren 3 uzman arasındaki tutarlılığı sağlamak için uygulanan formül sonucunda, uzmanların önerisi ile 175 koddan 161'i onay almış, kodlamaların uygun olup olmadığı konusunda $161/175 \times 100 = 92$ oranında görüş birliği sağlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın örneklemini oluşturan sınıf öğretmenliği branşından beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan öğretmenlerin takma isimlerine, cinsiyetlerine, sınıf öğretmenliği hizmet sürelerine, görev yaptıkları okullara, mezun oldukları üniversitelere ve görüşme tarihlerine ilişkin dağılıma yönelik bulgular Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların takma isimlerine, cinsiyetlerine, sınıf öğretmenliği hizmet sürelerine, beden eğitimi ve spor öğretmenliği hizmet sürelerine, görev yaptıkları okullara, mezun oldukları üniversitelere ve görüşme tarihlerine ilişkin dağılımı

Katılımcıların Takma İsimleri	Cinsiyet	Sınıf Öğretmenliği Hizmet Süresi	Görev Yaptıkları Okul	Mezun Oldukları Üniversite	Görüşme Tarihi
Gökhan	Erkek	16	Ortaokul	Niğde	02.02.2024
Ümit	Erkek	16	Lise	Van 100. Yıl	02.02.2024
Lütfü	Erkek	16	Ortaokul	Süleyman Demirel	04.02.2024
Emir	Erkek	18	Lise	Gazi	06.02.2024
Rıfat	Erkek	20	Ortaokul	Atatürk	09.02.2024
Aytekin	Erkek	16	Ortaokul	Gazi	10.02.2024
Hakan	Erkek	15	Lise	Niğde	12.02.2024
Mustafa	Erkek	19	Ortaokul	Mustafa Kemal	16.02.2024
Emine	Kadın	17	Lise	Mustafa Kemal	17.02.2024
Turgay	Erkek	13	Ortaokul	18 Mart	19.02.2024
Arif	Erkek	15	Ortaokul	Mustafa Kemal	23.02.2024
Enes	Erkek	15	Ortaokul	Mustafa Kemal	25.02.2024
Giray	Erkek	15	Lise	Mustafa Kemal	26.02.2024

Katılımcıların sınıf öğretmeni olarak yetişmiş öğretmenlerin beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş yaptıktan sonra beden eğitimi ve spor dersini yürütmelerine yönelik bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların sınıf öğretmeni olarak yetişmiş bir öğretmen olarak beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş yaptıktan sonra beden eğitimi ve spor dersini yürütmeleri hususundaki görüşlerine ilişkin bulgular

Tema	Kod	Frekans (f)	Yüzde (%)
Deneyim ve Eğitim	Spor Geçmişi Sayesinde Zorluk Çekmeme	6	33.3
	Destek Alarak Çözüm Üretme	4	22.2
	Üniversite Eğitimi Sayesinde Problem Yaşamama	2	11.1
Niteliksel Eksiklik	Uygulama ve Teoride Problem Yaşama	4	22.2
	Araç Gereç Eksikliğinden Dolayı Yetersizlik Hissine Kapılma	2	11.1
	Toplam	18	100

Katılımcıların "Deneyim ve Eğitim" teması altında en sık ifade ettikleri durum "*Spor Geçmişi Sayesinde Zorluk Çekmeme*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Zaten amatör olarak da spor yaptığım için. Daha önce de okul takımında da atletizm takımında da olduğum için dersi yürütmeye pek bir zorluk çekmedim. Açıkçası rahat oldum yani...” (Rıfat)

“Açıkçası ben bu konuda hiçbir problem yaşamadım. Çünkü aktif olarak sürekli sporun içindeyim...” (Arif)

Katılımcıların "Deneyim ve Eğitim" teması altında sık ifade ettikleri durumlardan bir diğeri "*Destek Alarak Çözüm Üretme*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Ben zorluk yaşamıyordum. Bunun sebebi ise 6 tane beden eğitimi öğretmeniyle birlikte olmam benim için bir avantajdı. Her şeyi onlara sorarak yapıyor ve yavaş yavaş ben de öğrenmiş oluyordum...” (Ümit)

“...Ben kendi adıma ilk başladığım okulda 2 tane tecrübeli beden eğitimi öğretmeni arkadaşlarla birlikte çalıştım. Eksik olduğum konularda çok yardımlarını gördüm...” (Aytekin)

Katılımcıların "Deneyim ve Eğitim" teması altında en az sıklıkla ifade ettikleri durum "*Üniversite Eğitimi Sayesinde Problem Yaşamama*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Ayrıca üniversitede 1,5 yıl beden eğitiminin bazı derslerini gördük. Bundan kaynaklı şu an hiçbir problem yaşamıyorum...” (Turgay)

“Üniversitede beden eğitimi branşına yönelik aldığımız dersler dolayısıyla bu dersi yürütmek benim için daha kolay oldu...” (Enes)

Katılımcıların "Niteliksel Eksiklik" teması altında en sık ifade ettikleri durum "*Uygulama ve Teoride Problem Yaşama*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Uygulama alanında sıkıntılar olabilirdi ama teorik anlamda birtakım şeyler halledilebiliyordu... Mesela spor branşları anlamında kurallarla ilgili onları takip etmekte

çok zorlanıyorum. Tabi bizim öğrendiğimiz zamanla şimdiki arasında fark var. Bu sebep ile dersi yürütmede sıkıntı yaşıyorum diyebilirim.” (Ümit)

“...Aslında tam olarak yeterli olduğumu düşünmüyorum. Ders işlerken mutlaka uygulama ve bilgi eksikliği, kural eksikliğini hissettim kendimde...” (Lütfü)

“...Beden eğitimindeki arkadaşların uygulama ve teorik bilgisi çok fazladır. Bütün dersleri almışlardır branşlarla ilgili... Beden eğitimine geçtikten sonra bunun zorluğunu yaşadım çünkü antrenman bilgisi bilmek lazım, fizyoloji bilmek lazım, birçok şeyi bilmek lazım diğer branşlarla ilgili. Öyle bir zorluğu oldu benim için...” (Hakan)

“...Kendimi kesinlikle yeni öğretmenliğe başlamış stajyer bir öğretmen gibi hissettim özellikle bu branşta. Çünkü bu derse yönelik uygulama ve bilgi olarak yani çok yeterli değilsin...” (Emine)

Katılımcıların "Niteliksel Eksiklik" teması altında en az sıklıkla ifade ettikleri durum "*Araç Gereç Eksikliğinden Dolayı Yetersizlik Hissine Kapılma*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Araç gereç yetersizliklerinden, çeşitli imkânsızlıklardan zaman zaman boş geçiyormuş ya da yürütme hususunda yetersizlik hissine kapıldığımız oluyor...” (Aytekin)

“Araç gerek sıkıntısı çekiyoruz bir de para toplamak resmiyette yasak. Ama bizde her şeyde malzemeye dayanıyor. Bu yüzden malzeme temininde zorlanıyoruz. Ders boş geçince de dersi yürütme konusunda yetersizlik hissine kapılıyoruz ister istemez...” (Mustafa)

Katılımcıların beden eğitimi ve spor dersini yeterli düzeyde ve verimli bir şekilde işleme hususundaki düşüncelerine ait bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların beden eğitimi ve spor dersini yeterli düzeyde ve verimli bir şekilde işleme hususundaki görüşlerine ilişkin bulgular

Temalar		Frekans (f)	Yüzde (%)
Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri	Yeterli Altyapı ve Materyaller Sağlanmalı	6	30.0
	Etkinlikler Çeşitlendirilmeli	6	30.0
	Ders Sayısı Arttırılmalı	2	10.0
	Severek ve Vicdan Duygusuyla Yapılmalı	2	10.0
	Küçük Ölçekli Okullar Yaygınlaştırılmalı	1	5.0
	Konular Açıklayıcı ve Uygulamalı Biçimde Aktarılabilmeli	1	5.0
	Öğrenciler ile Yetenek Düzeylerine Göre Bireysel Olarak İlgilenilmeli	1	5.0
	Popüler Spor Dallarında Öğrencilerin Bilgi Sahibi Olmaları Sağlanmalı	1	5.0
	Toplam	20	100

Katılımcıların "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" temasında sıklıkla ifade ettikleri durum "*Yeterli Altyapı ve Materyaller Sağlanmalı*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Gerek ders işleyişi gerekse öğrenciler bakımından öncelikle her okula bir salon olması şart... Okullarda salon olmadığından ve yeterli malzeme olmadığından dolayı beden eğitimi derslerinde biraz verim daha düşük... Alanımız zaten bahçe dolayısıyla kış şartları olduğunda hava yağmurlu veya soğuk. Yazın ise hava çok sıcak olduğundan beden eğitimi derslerini işlemek biraz zahmetli bir iş...” (Turgay)

“...Materyal ve ders işleyecek alanla beraber malzeme eksikliği, yani öncelikle bunların temininin çözülmesi gerektiğini düşünüyorum...” (Enes)

“... çalıştığımız okullarda zaten malzeme ve alan olarak çok fazla sıkıntımız var. Yani hemen hemen okulların tamamında altyapı sıkıntıları görülür... Yani böyle bir ortamda birçok teçhizatın veya spor alanlarının eksikliğinden dolayı dersin tam anlamıyla verimli olabilmesi biraz zor...” (Giray)

Katılımcıların "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" teması altında sıklıkla ifade ettikleri durumlardan diğeri "*Etkinlikler Çeşitlendirilmeli*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Yani öğrencileri sıkmadan aslında 1 ders işliyoruz, konumuzu anlatıyoruz 2. ders onlarla etkinlik yapıyoruz, faaliyet yapıyoruz daha verimli geçmesi için eğlenceli olması için bu yönde ders işliyoruz... Yani bu konuda öğrencilerin eğlenmesi ve derslerin yeterli ve verimli geçmesi açısından bu gibi şeylerin daha da çeşitlendirilmesi ve uygulanması lazım...” (Emir)

“...En azından teorik de olsa derslerimizi anlatıyoruz. 1. derste çocuklara uygulama yaptırıyoruz ve anlatıyoruz. 2. ders serbest bırakıyoruz, gördüklerini yapsınlar veya çocukları gözlemliyoruz, ikinci ders işte hangi branşta iyiler, neleri var. Onları gözlemek, yeteneklerini keşfetmek için ikinci dersimiz serbest ya da çeşitli etkinlikleri yaptırarak geçiyor. Yani bu etkinlikler sayesinde verimli ders işlenebiliyor...” (Rıfat)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" teması altında az sıklıkla ifade ettikleri durumlardan biri "*Ders Sayısı Arttırılmalı*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Düşünün hocam 2 saat haftada her sınıfa dersiniz var... 30 kişilik ortalama bir sınıfta başarılı olmaya çalışıyorsunuz, kazanımları vermeye çalışıyorsunuz ama bakıyorsunuz kazanım 2 ders saatinde 6-7 tane kazanım var. O 6-7 tane kazanımı 2 saatte nasıl verebilirsiniz ki çok zor. Kazanımları kazandırmada çok çok zorlanıyorsunuz. Bu yüzden ders sayılarının tıpkı Avrupa ülkelerindeki gibi artırılması gerektiğini düşünüyorum.” (Emine)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" teması altında az sıklıkla ifade ettikleri durumlardan bir diğeri "*Severek ve Vicdan Duygusuyla Yapılmalı*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...İnsanın severek ve vicdanen yaptığı her işin bence performans ve verimlilik açısından gerekli olduğunu düşünüyorum.” (Lütfü)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" temasında en az sıklıkla ifade ettikleri kodlardan biri "*Küçük Ölçekli Okullar Yaygınlaştırılmalı*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“... kendi okulum bazında düşündüğün zaman kalabalık. Onun için uygulama anlamında sıkıntılarımız var. Daha küçük bir okul olsaydı ders daha verimli geçebilirdi ama sınıfların kalabalık olması aynı anda 4 sınıfın beden eğitimi dersinin olması sıkıntı bizim için... Dersin işleniş anlamında aynı anda işte 4 sınıf 5 sınıf 40 öğrenciden yaklaşık 200 kişiyle bir ders işleniyor işte. Bu anlamda çözülmesi gereken sıkıntılar var.” (Ümit)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" temasında en az sıklıkla ifade ettikleri kodlardan diğeri "*Konular Açıklayıcı ve Uygulamalı Biçimde Aktarılabilmeli*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Plandaki konulara ilişkin gerekli açıklayıcı bilgileri araştırarak ve uygulanarak öğrencilere aktarılması gerektiğini düşünüyorum. Ben de bu konuda yeterli olduğuma inanıyorum...” (Lütfü)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" temasında en az sıklıkla ifade ettikleri kodlardan bir diğeri "*Öğrenciler ile Yetenek Düzeylerine Göre Bireysel Olarak İlgilenilmeli*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“... beden eğitimi dersi bir yetenek dersi... Belirli hareketleri herkes aynı düzeyde yapamıyor aynı verimi alamıyorsunuz. Mesela çocuk yapamıyor çünkü koordinasyon isteyen bir ders. Ben burada zorlanıyorum... Ben verimli işlemeye çalışıyorum ama çocuklara verimli oluyor mu bilmiyorum... Ben mesela yeteneği varsa bir kişinin onunla özel ilgilenip dersin dışında, onu daha yukarı bir seviyeye çekebiliyoruz. Yeteneksizse herkesi bulunduğu noktadan bir adım ileriye götürme adına özel olarak onunla da ilgileniyorum. Verimlilik böyle mümkün olur bence...” (Hakan)

Katılımcılar "Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Verimliliğini Arttıracak Çözüm Önerileri" temasında en az sıklıkla ifade ettikleri kodlardan bir diğeri "*Popüler Spor Dallarında Öğrencilerin Bilgi Sahibi Olmaları Sağlanmalı*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Beden eğitimi öğretmenlerinin popüler ve evrensel olan branşlarda çocuklara aktif anlamda bir şeyler vermesi gerektiğine inanıyorum. Basketbol bilgisini, futbol bilgisini ne bileyim masa tenisi, cimnastik gibi branşlarda... Bunların en azından kurallarını öğretmesi gerektiğine inanıyorum... İlla aktif o oyunu oynaması gerekmiyor o çocuğun dolayısıyla beden eğitimi dersinde en azından popüler sporların bilgilerinin verilmesi gerekir...” (Arif)

Katılımcıların beden eğitimi ve spora ilişkin bilgi ve becerilerini nasıl buldukları hususundaki düşüncelerine yönelik bulgular Tablo 4’te yer almaktadır.

Table 4. Katılımcıların beden eğitimi ve spora ilişkin bilgi ve becerilerini nasıl buldukları hususundaki görüşlerine ilişkin bulgular

Tema	Kod	Frekans (f)	Yüzde (%)
Yetenek Düzeyi	Profesyonel Olmasa da Yeterli Olunduğunun Düşünülməsi	10	50.0
	Eksikliklerin Olması Ama Giderilmesi İçin Uğraşılması	9	45.0
	Beceri ve Yetenek Allah Vergisi	1	5.0
	Toplam	20	100

Katılımcıların "Yetenek Düzeyi" teması altında en sık ifade ettikleri durum "*Profesyonel Olmasa da Yeterli Olunduğunun Düşünülməsi*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“... çocuklara yetecek kadar olduğunu düşünüyorum. Tam profesyonel değil ama çocuklarla iç içe yani yeterli olduğunu düşünüyorum. Açıkçası çevremde diğer arkadaşlar da beni kabullendiler... Turnuvalarda olsun görevler veriyorlar, güveniyorlar. Kendimi kanıtladığımı düşünüyorum...” (Gökhan)

“...Bir beden eğitimi öğretmeni kadar olmasa da onlara yakın olduğumu düşünüyorum.” (Rıfat)

“Şimdi elbette bilgi ve teknik anlamda beden eğitimi okuyan ya da sonradan bu kadroya yan alandan dolayı giren bir insan bilgi anlamında kıyaslanmaz tabii ki ama bilgi ve beceri anlamında kendimi yeterli görüyorum doğrusu...” (Giray)

Katılımcılar "Yetenek Düzeyi" teması altında sıklıkla ifade ettikleri durumlardan diğeri "*Eksikliklerin Olması Ama Giderilmesi İçin Uğraşılması*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Eksikimiz var tabii asıl branşı beden eğitimi olan öğretmenlerden daha gerideydik diyebilirim o anlamda sıkıntılarımız oluyor tabii dersin işleniş anlamında sıkıntılarımız oldu. Şu an bu eksiklerimizi gidermek için uğraşıyoruz... Tabii bu bir süreç hiçbir zaman bitmeyecektir insanın eksikleri ya da yeni yeni alanlar branşlar çıktığı zaman onları takip etmek gerekiyor. O anlamda eksiklerimiz olabilir.” (Ümit)

“Tabii ki bilgi bazında beden eğitimi okumuş olanların daha iyi olduğuna inanıyorum. Çünkü 4 yıl sürekli aynı şeyi görüyorlar... O yüzden bilgi bazında eksikliğim olabilir...” (Mustafa)

Katılımcılar "Yetenek Düzeyi" temasında en az sıklıkla ifade ettikleri durum ise "*Beceri ve Yetenek Allah Vergisi*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Beceri mi? Beceri ve yetenek Allah vergisidir. Ben bunu kendimde fazlasıyla görüyorum zaten.” (Ümit)

Katılımcıların beden eğitimi ve spor dersini yürütürken karşılaştığı problemlere yönelik düşüncelerine ait bulgular Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların beden eğitimi ve spor dersini yürütürken karşılaştıkları problemler hususundaki görüşlerine ilişkin bulgular

Tema	Kod	Frekans (f)	Yüzde (%)
Spor Bilincinin Olgunlaşmaması	Fiziki Koşullar ve Araç-Gereç Yetersizliği	8	32.0
	Bilgi Eksikliği	5	20.0
	Beden Eğitimi Dersinin Angarya Bir Ders Olarak Görülmesi	3	12.0
	Görev Tanımında Olmayan İşlerin Yapılmak Zorunda Kalınması	2	8.0
	Ders Saatinin Yetersizliği	1	4.0
	Destek Verilmemesi	1	4.0
Sınıf Yönetimi	Açık ve Geniş Alanda Öğrencileri Kontrol Etmenin Zor Olması	2	8.0
	Ergenlik Dönemindeki Öğrencileri Yönetmede Zorlukların Olması	2	8.0
	Davranışların Beden Eğitimi Öğretmenleri Gibi Olmaması	1	4.0
	Toplam	25	100

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" teması altında en sık ifade ettikleri kod "*Fiziki Koşullar ve Araç-Gereç Yetersizliği*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Fiziki koşullar ve malzeme sıkıntımız var...” (Gökhan)

“... Kesinlikle okullarımızda fiziki koşullar çok çok eksik... Bir çocuğu gerçekten hayata hazırlamak istiyorsak bu alt yapıların oluşturulması gerek...” (Emine)

“...Benim genelde yaşadığım problem dışarıda ders işlenmesi, kışın havanın çok soğuk ve yağışlı olması. Ayrıca yazın havanın çok sıcak olması sebebiyle çok problem yaşıyoruz okulun fiziki şartları nedeniyle...” (Turgay)

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" teması altında sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri "*Bilgi Eksikliği*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Şimdi beden eğitimi dersinde özellikle uygulama noktalarında çok fazla uygulama yapmadığımızdan dolayı bir de üniversitede temelini çok görmediğimizden çok büyük bilgi eksikimiz var...” (Lütfü)

“...Şu anda ülkemizde beden eğitimi dersinin işlenişi anlamında alanında üst düzey arkadaşlarım var. Onları da biliyorum işinin tam ehli olan insanlar var, şimdi ben onlar gibi bir bilgiye sahibim dersem yalan olur...” (Aytekin)

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan biri "*Beden Eğitimi Dersinin Angarya Bir Ders Olarak Görülmesi*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Öğrencilerin veya diğer öğretmenlerin beden eğitimi dersine bakış açısını değiştirmemiz lazım. Bu dersi boş bir ders olarak görüyorlar.” (Turgay)

“...gidin 10 tane veliye sorun beden eğitimi de ders mi derler. Hiç kimse eğitimin öğretimden önce geldiğini göz önünde bulundurmaz. Yani bu benim için problem...” (Giray)

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri "*Görev Tanımında Olmayan İşlerin Yapılmak Zorunda Kalınması*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“... Sahayı boya diyorlar, sahayı boyuyorum potayı boya diyorlar, onu da yapıyorum. Yani üstüme vazife olmayan şeyleri yapıyorum...” (Mustafa)

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri "*Ders Saatinin Yetersizliği*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Ders saatimizin az olması bizi biraz daha yoruyor. Yani 2 saatte ben bir sürü öğrenciyle kazanım vermek için uğraşmak zorundayım. Haftada 2 saat çok az...” (Emine)

Katılımcıların "Spor Bilincinin Olgunlaşmaması" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri "*Destek Verilmemesi*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Tabi desteklenmek çok önemli bu işte destek görmediğimiz zaman biraz sıkıntı yaşıyoruz. Antrenmanlar konusunda, çalışmalar konusunda sıkıntı yaşıyoruz...” (Emir)

Katılımcıların "Sınıf Yönetimi" temasında en sık ifade edilen kod "*Açık ve Geniş Alanda Öğrencileri Kontrol Etmenin Zor Olması*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“...Sıkıntı şu yani o çocukları geniş bir alanda susturmak, disipline sokmak, davranışlarını kontrol altında tutmak, etkinlikler yapılırken o sınıfı zapt etmek gerçekten sıkıntı yani...” (Emine)

Katılımcıların "Sınıf Yönetimi" temasında en sık ifade edilen kodlardan diğeri "*Ergenlik Dönemindeki Öğrencileri Yönetmede Zorlukların Olması*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Sınıf öğretmeniyken okullarda gece gündüz diğeri bir deyişle deve cüce oynatılır. Yani bunu ergenlik çağına girmiş bir öğrenciye oynatmak onu bir ciddiyetsizliğe sevk eder. Bu açıdan onlara uymak, onların seviyelerine inebilmek çok zor oluyor." (Giray)

Katılımcıların "Sınıf Yönetimi" temasında en az sıklıkla ifade edilen kod "*Davranışların Beden Eğitimi Öğretmenleri Gibi Olmaması*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Davranışlarımız bir beden eğitimi öğretmeni gibi değil de bir sınıf öğretmeni gibi devam ediyor..." (Mustafa)

Katılımcıların üniversite eğitimi sürecinde sınıf öğretmenliği bölümünde almış olduğu beden eğitimi ve spora yönelik eğitim-öğretimi sağladığı mesleki bilgi ve beceriler bakımından nasıl değerlendirdiklerine yönelik düşüncelerine yönelik bulgular Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Katılımcıların üniversite eğitimi sürecinde sınıf öğretmenliği bölümünde almış olduğu beden eğitimi ve spora yönelik eğitim-öğretimi sağladığı mesleki bilgi ve beceriler bakımından nasıl değerlendirdikleri hususundaki görüşlerine ilişkin bulgular

Tema	Kod	Frekans (f)	Yüzde (%)
Donanım Yetersiz	Eğitim Yetersiz Ama Kişisel Gelişim Önemsenmeli	10	40.0
	Beden Eğitimi Öğretmenleri Gibi Olunması Mümkün Değil	4	16.0
	Kolay Geçilen Bir Ders Olduğu İçin Bu Yan Dalın Seçilmesi	2	8.0
	Alınan Eğitimin Ortaokul Kademesi İçin Yeterli Olması	1	4.0
	Yetersizlik Hissi Nedeniyle Branşına Tekrar Dönenlerin Olması	1	4.0
	Beden Eğitimi Öğretmenleri Kadar İyi Yetiştirildiklerine İnanılması	3	12.0
Yeterli Hissetme	Sporun İçinde Olmanın Faydasının Görülmesi	3	12.0
	Faydasının Olduğunun Düşünülmesi	1	4.0
	Toplam	25	100

Katılımcıların "Donanım Yetersiz" teması altında en sık ifade ettikleri durum "*Eğitim Yetersiz Ama Kişisel Gelişim Önemsenmeli*" kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Eğitim yeterli değildi ama yine temel dersleri aldık kendimizi de bu yönde geliştirmeye çalıştık..." (Emir)

"... okul dışında aradan 20 yıllık bir süre de geçti onun için unuttuk diyelim. Yine tekrar biz kendi kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz... Aldığımız eğitim yeterli de değildi. Bence hiçbir branş için verilen eğitim yeterli değil zaten..." (Ümit)

"...Mesleki olarak bence yeterli eğitim aldığımızı düşünmüyorum. Mesleki olarak yeterli bilgi donanımı vermediler... (Hakan)

"... Ben bana bir katkısı olduğunu düşünmüyorum. Ders sayısı zaten çok azdı. Genelde de temel dersleri aldık. Kendimi geliştirmeye çalışarak bunu gidermeye çalışıyorum..." (Giray)

Katılımcıların "Donanım Yetersiz" teması altında sıklıkla ifade ettikleri durumlardan biri *"Beden Eğitimi Öğretmenleri Gibi Olunması Mümkün Değil"* kodu olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"... açıkçası yani tam anlamı ile bir beden eğitimi akademisinde yetişen öğrenciler gibi olmadığımız kesin ve onlarla kıyaslama yapmak yanlış. O konuda bir bilgi beceri eksikliği vardır diye düşünüyorum çünkü siz sınıf öğretmenisiniz siz ona göre yetişiyorsunuz..." (Lütfü)

"...Bedenci kadar bedenci misin? Bilgi bazında değilim. Başta da söyledim kıyaslanamaz bile bilgi beceri olarak..." (Mustafa)

Katılımcıların "Donanım Yetersiz" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan biri *"Kolay Geçilen Bir Ders Olduğu İçin Bu Yan Dalın Seçilmesi"* olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Yok, yeterli bir katkı olmadı. Yani o dönemlerde hatırlıyorum arkadaşlar kolay ders diye beden eğitimini seçiyorlardı. Kolay geçirim diye seçiyorlardı. Şimdi sen böyle seçtiğin bir dersten çok faydalanabilir misin? Kesinlikle faydalanamazsın..." (Hakan)

Katılımcıların "Donanım Yetersiz" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri *"Alınan Eğitimin Ortaokul Kademesi İçin Yeterli Olması"* olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Ortaokul seviyesinde ders verilebilecek kadar eğitim aldık... Liselere doğru belki açık verme şansın daha fazla çünkü branş dalları fazla cimmastik mesela. Daha ağır derecede bütün bunların biraz daha uygulamasını dersinde almak gerekir diye düşünüyorum. Daha ayrıntılı alınması gerektiğini düşünüyorum, daha üst kademelerde ders verebilmek için..." (Lütfü)

Katılımcıların "Donanım Yetersiz" temasında en az sıklıkla ifade edilen kodlardan diğeri *"Yetersizlik Hissi Nedeniyle Branşına Tekrar Dönenlerin Olması"* olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"... çok yeterli olmayan arkadaşlarımızda vardı bu işin içinde, tabi hepsi çok yeterli diyemiyorum. Zorluk yaşayan arkadaşlarımızda oldu. Onlar sınıf öğretmenliğine geri geçti zaten... Yani kendilerini yeterli görmediler herhalde ondan dolayı geri sınıf öğretmenliğine geçenler oldu." (Emir)

Katılımcıların "Yeterli Hissetme" temasında en sık ifade edilen kodlardan biri *"Beden Eğitimi Öğretmenleri Kadar İyi Yetiştirildiklerine İnanılması"* olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Gayet donanımlı hocalarımız vardı, spor salonunda yapıyorduk derslerimizi ve ön lisans diplomasını hak ederek aldık. Beden eğitimi öğretmeni olarak da stajımızı ortaokullara götürüp yaptırıldılar, yani pratikte de yaşadık, iyi bir eğitim aldık... Kendimle ilgili bir sorun olmayınca iyi de bir eğitim alınca çok ciddi bir sıkıntı yaşamadım..." (Enes)

Katılımcıların "Yeterli Hissetme" temasında en sık ifade edilen kodlardan diğeri *"Sporun İçinde Olmanın Faydasının Görülmesi"* olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

"...Üniversitede okurken okul takımlarında, kulüp takımlarında oynadığım için daha çok bunun faydasını gördüm. Bu yönde birazda kendimi şanslı hissediyorum aslında..." (Lütfü)

Katılımcıların "Yeterli Hissetme" temasında en az sıklıkla ifade edilen kod "*Faydasının Olduğunun Düşünülməsi*" olmuş ve görüşmelere yönelik örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

“Okulda yani bazı branşlarda bilgi aldık. 540 saatlik bir eğitim aldık son 2 yıl içerisinde... Tabi faydası oluyor illaki. Yani en azından göz attığımız konuları hatırlayabiliyoruz, geçmişte gördüğümüz eğitim biraz daha hatırlanabiliyor. Bize desteği oluyor yani...” (Ümit)

Tartışma ve Sonuç

Tablo 2’deki sonuçlara bakıldığında, katılımcılar sınıf öğretmeni olarak yetişmiş bir öğretmen olarak beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş yaptıktan sonra beden eğitimi ve spor dersini yürütmeleri hususundaki düşüncelerinde, öğretmenlerin yarıya yakını herhangi bir spor dalıyla uğraştıklarından, spor geçmişinin getirmiş olduğu avantajla birlikte beden eğitimi ve spor derslerini yürütürken zorlanmadıklarını, bazı öğretmenler teori ve uygulamada zorlandıklarını ve bu durumlarda okuldaki diğer beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden destek alarak dersi yürütmeye çalıştıklarını, bazı öğretmenler lisans eğitimi esnasında beden eğitimi ve spor ile alakalı eğitimler sayesinde derslerde problem yaşamadıklarını, bazı öğretmenler araç-gereç, malzeme ve spor alanlarının olmaması nedeniyle kendilerini yetersiz hissettiklerini belirtmişlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçiş yapan sınıf öğretmenlerinin spor geçmişinin olması beden eğitimi ve spor dersinin gereklerini yerine getirebilecekleri, bir spor dalı ile uğraşmış olmaları diğer spor dallarını da bildikleri ve bu spor dallarının nasıl öğretileceği ile bilgi sahibi oldukları anlamını taşımamaktadır. Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin norm kadro fazlası olmaktan kurtulmak, ilçelerden il merkezlerine geçebilmek, okulda idareci olarak kalabilmek, eş durumu tayinini yapabilmek gibi nedenlerle geçiş yaptıkları ve dışarıda yapılan eğlenceli bir ders olarak gördükleri beden eğitimi ve spor dersini yürütürken eksikliklerini gizlemek amacıyla spor geçmişlerini ve araç gereç eksikliklerini ifade ettikleri düşünülmektedir. Bu yorumu destekleyecek araştırmalarda, Kaya ve ark. (2013), Ersözlü ve ark. (2014), Gökyer ve ark. (2014), Korkmaz ve Serin (2014) sınıf öğretmenlerinin tayin yoluyla yer değiştirme problemi yaşamaları, norm fazlası olma korkusu, idareci olarak kalma, sınıf öğretmenliğinin yorucu olması ve alan değişikliği yoluyla mutlu olacaklarını düşünme, aile bütünlüğünü koruma gibi nedenlerle alan değişikliği yaptıklarını tespit etmişlerdir. Yıldız ve Güven (2021) sınıf öğretmenlerinde beden eğitimi ve spor dersini işleyebilecek bilgi, beceri ve donanım düzeyinin olmadığını saptamışlardır. Çiçek (2008) sınıf öğretmenlerinin dersin işlenmesinde yetersiz kaldığını belirlemiştir. Humphries ve Ashy (2002) sınıf öğretmenlerinin nitelikli eğitim almadıklarını, aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu ve deneyim konusunda kendilerini geliştirmek adına yeterli ve faydalı eğitimlerin alınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Brumbaugh (1987) sınıf öğretmenlerinin üniversitede beden eğitimi ve spora ilişkin aldığı derslerin, beden eğitimi ve spor dersini uygulamaya katkısının olmadığını ve dersi işlemede kolaylık sağlamadığını tespit etmiştir. Ceylan (2006) sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde almış oldukları beden eğitimi ve spor derslerinin, dersin öğretiminde yeterli olmadığını belirtmiştir.

Araştırma bulgularına benzer çalışmalarda, Kara (2007) sınıf öğretmenlerinin eğitim fakültelerinde almış oldukları beden eğitimi ile alakalı bilgi ve eğitimlerin yeterli düzeyde olduğunu, ayrıca bu sayede beden eğitimi ile alakalı bir problem yaşamadığını saptamıştır. Sallis ve ark. (1997) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin almış

oldukları eğitim sayesinde derslerini kolayca işlediklerini ve dersin öğretimini öğrencilere uygulamada zorluk çekmediklerini ve kendilerini bu alanda geliştirebildiklerini belirtmişlerdir. Decorby ve ark. (2005) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerini işlerken araç-gereç eksikliğinin dersin öğretim aşamasında problem yaşattığını ve bu durumun öğretmenlerin kendilerinin yetersiz olduğu algısına kapılmasına neden olduğunu ifade etmişlerdir. Çiçek (2008) beden eğitimi ve spor dersi işlenirken araç-gereç eksikliğinin çok büyük sorun olduğunu saptamıştır. Tortop (2005) beden eğitimi ve spor dersinde malzeme, araç-gereç ve uygun ortamın olmadığını, ilgili birimlerinde bu konuda destek sağlamadığını tespit etmiştir.

Tablo 3'teki sonuçlar incelendiğinde, katılımcılar beden eğitimi ve spor dersini yeterli düzeyde ve verimli bir şekilde işleme hususundaki düşüncelerinde, tesis ve araç gereç sağlanması, ders sayısının artırılması, ders içerisinde etkinliklerin çeşitlendirilmesi, dersin sevak yapılması ve verimli bir şekilde işlenmesi, öğrenciler ile bireysel olarak ilgilenilmesi ve öğrencilere popüler spor dallarının öğretilmesi gibi önerilerde bulunmuşlardır. Ancak sınıf öğretmenleri beden eğitimi ve spor dersi gibi yetenek ve uygulama gerektiren bir derste kendi hazırbulunuşlukları ile ilgili hiçbir görüş belirtmemişlerdir. Bu durum katılımcıların derse ilişkin yetersizliklerini örtme çabası olarak değerlendirilebilir. Bu yorumu destekleyecek araştırmalarda, Yıldız ve Güven (2021) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersini verimli bir şekilde işleyemediklerini ve dersin hedeflerine ulaşamadığını saptamışlardır. Quay ve Peters (2008) beden eğitimi ve spor dersinin nitelikli sınıf öğretmenleri tarafından bile verimli biçimde işlenebilecek en zor derslerden biri olduğunu belirlemişlerdir. Pehlivan ve ark. (2003) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersini istenilen düzeyde yürütemediklerini ifade etmişlerdir. Morgan ve Bourke (2004) sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun beden eğitimi ve spor dersini öğretim ve öz güven eksikliğinden yapmadıklarını saptamışlardır. Doğan (2000), Kangalgil (1999) ilkokullarda beden eğitimi ve spor dersini yürüten sınıf öğretmenlerinin dersi amacına uygun işlemediğini belirlemişlerdir.

Tablo 4'teki sonuçlar incelendiğinde, katılımcılar beden eğitimi ve spora ilişkin bilgi ve becerilerini nasıl buldukları hususundaki düşüncelerinde, kendilerini profesyonel olmasa da yeterli olarak gördüklerini, derse ilişkin eksiklerinin olduğunu ancak bu eksiklikleri gidermek için uğraştıklarını, becerinin ve yeteneğin Allah'ın bir lütfu olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcılar bu bölümdeki ifadelerinde de genel olarak bilgi ve beceri açısından yeterli olduklarını belirtmişlerdir. Ancak bu durum katılımcıların dersi öğrencilere topu at oynasınlar dersi olarak gördükleri, öğrencilerin başında bir büyük olarak durmalarının yeterli olduğunu düşündükleri şeklinde açıklanabilir. Bu yorumu destekleyecek araştırmalarda, Yıldız ve Güven (2021) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin ilgi ve beceri düzeylerinin yetersiz olduğunu saptamışlardır. Roth (2005) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi için eğitime ihtiyaçları olduklarını belirlemiştir. Morgan ve Hansen (2007), Decorby ve ark. (2005), Hart (2005), Kim ve Taggart (2004), Tsangaridou (2004) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor konusunda yetersizliklerinin ve bilgi eksikliklerinin olduğunu kabul ettiklerini tespit etmişlerdir. Çiçek (2008), Ceylan (2006), Kangalgil (1999) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersini yürütebilecek bilgi ve yetenek düzeylerinin olmadığını saptamışlardır. Barnes (2002) pek çok sınıf öğretmenin beden eğitimi öğretimindeki temel kavramlara ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Günümüzde etkili bir eğitimin gerçekleştirilebilmesi için istenilen kriterlere sahip donanımlı ve bilgili öğretmenlere ihtiyaç vardır. Öğretmenlerin kendi branşında eğitim aldığı alanın

gerekliliklerini yerine getirebilecek özelliklere sahip olması gerekmektedir. Beden eğitimi ve sporun yetenek ve beceri gerektiren bir alan olduğu bilinmektedir. Sınıf öğretmenliği mezunu bazı öğretmenlerin önceden almış oldukları eğitim sayesinde, bazılarının ise eksiklerini çözmek için çabalayarak beden eğitimi ve spor derslerinde verimli olmaya çalıştıkları söylenebilir. Buradan hareketle alan değişikliği yapan sınıf öğretmenleri kendilerini sürekli güncellemeli ve eksik oldukları yönlerini eğitim olarak gidermelidirler.

Araştırma bulgularını destekler araştırmalarda, Cebeci (2018) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde bilgi ve beceri bakımından yeterli olduklarını, beden eğitimi ve spor öğretimi sürecinde öz yeterliğe sahip olduklarını belirlemiştir. Yıldız ve ark. (2021) haftalık düzenli bir biçimde egzersiz yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersinde daha az sorunla karşılaştıklarını tespit etmişlerdir.

Tablo 5'teki sonuçlar incelendiğinde, katılımcıların beden eğitimi ve spor dersini yürütürken karşılaştıkları problemler hususundaki düşüncelerinde, fiziki koşulların yetersiz olduğu, bilgi eksikliği hissettikleri, beden eğitimi dersinin angarya bir ders olarak görüldüğü, görev tanımında olmayan işlerin yapmak zorunda kalındığı, ders saati yetersizliği, destek verilmediği, açık ve geniş alanda öğrencileri kontrol etmenin zor olduğu, ergenlik dönemindeki öğrencileri yönetmede zorlukların olduğu, davranışların beden eğitimi öğretmenleri gibi olmadığı ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan 13 öğretmenin 5'i bilgi eksikliğinden ve sınıf yönetiminde problem yaşadıklarından bahsetmiştir. Bu bulgulardan da anlaşılmaktadır ki öğretmenlerin yarıya yakını beden eğitimi ve spor dersi için yeterli olmadıklarını açıkça ifade etmektedir. Bu yorumu destekleyen araştırmalarda, Yıldız ve Yıldız (2019) alan değiştirerek beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçen sınıf öğretmenlerinin birçok sorunla baş etmek zorunda kaldıklarını ve en önemli sorun olarak ise dersi işleyecek bilgi düzeylerinin yetersizliğini ifade etmişlerdir. Erdoğan (2014) alan değişikliği yapan öğretmenlerin yeterlik algılarının beden eğitimi öğretmenlerine göre daha düşük olduğunu tespit etmiştir. Çıldır (2019) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi için yetersiz olduğunu ve bu dersin beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiğini belirlemiştir. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerini verebilmek için kapsamlı bir eğitime ihtiyaçları olduğunu vurgulayan araştırmalar bulunmaktadır (Güven ve Yıldız, 2014; Faucette ve ark., 2002; Parks, 2003; McKenzie ve ark., 1997).

Araştırma bulgularını destekler nitelikteki araştırmalarda, Ekinci (2010) ve Güven (2008) öğretmenlerin karşılaştıkları en büyük problemin yeterli araç-gereç ve spor salonu gibi imkanların yetersiz olmasını ve bu durumda öğretmenlerin ders işlerken zorlanmalarına neden olduğunu belirtmişlerdir. Boztepe (1994) ilkokuldaki çocukların sosyalleşmelerine katkısı olan beden eğitimi ve spor derslerine yeterince önem verilmediğini ve derse ayrılan sürenin çok az olduğunu ifade etmiştir. Decorby ve ark. (2005) sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların başında araç-gereç yetersizliğinin geldiğini, bu durumu bildikleri halde idarecilerin beden eğitimi ve spor dersine destek vermediklerini tespit etmişlerdir. Barnes (2002) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde yeterli düzeyde araç-gereç, materyal ve uygun ortamların olmadığını belirttiklerini, ayrıca okul idaresinin de destek vermediğini ifade etmiştir. Yıldız (2010) beden eğitimi ve spor dersinin önemsiz bir ders olarak görüldüğünü, velilerin bu dersi sadece oyundan ibaret bir ders olarak gördüklerini ve derse gerekli desteğin verilmediğini belirlemiştir.

Araştırma bulgularının aksine, Tortop (2005) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor ders saatlerinin yeterli olduğunu ve saatlerinin arttırılmaması gerektiğini ifade ettiklerini belirlemiştir. Çiçek (2008) sınıf öğretmenlerinin ders saatlerinde problem olmadığını ve ders

saatlerinin yeterli olduğunu ifade ettiklerini, okul idaresinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik gerekli önemi ve desteği verdiklerini tespit etmiştir. Kangalgil (1999) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi ile alakalı okul yönetiminin beden eğitimi ve spor dersine olan ilgilerinin olumlu yönde olduğunu ve gerekli desteğin sağlandığını ifade ettiklerini saptamıştır.

Tablo 6'daki sonuçlar incelendiğinde, katılımcıların üniversite eğitimi sürecinde sınıf öğretmenliği bölümünde almış olduğu beden eğitimi ve spora yönelik eğitim-öğretimi sağladığı mesleki bilgi ve beceriler bakımından nasıl değerlendirdikleri hususundaki düşüncelerinde, eğitimin yetersiz olduğunu ancak kişisel gelişime önem verilmesi gerektiğini, beden eğitimi ve spor öğretmenleri gibi olunmasının mümkün olmadığını, üniversitede kolay geçilen bir ders olduğu için bu yan dalın seçildiğini, alınan eğitimin ortaokul kademesi için yeterli olduğunu, yetersizlik hissi nedeniyle branşına tekrar dönen öğretmenlerin olduğunu ifade ederek beden eğitimi ve spor dersi için yeterli bir donanıma sahip olmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca, beden eğitimi ve spor öğretmenleri kadar iyi yetiştirildiklerini, sporun içinde olmanın faydası olduğunu ifade eden öğretmenlerde olmuştur. Yükseköğretimin sınıf öğretmenliği bölümlerinde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin alınan sınırlı sayıdaki dersler ile yan alan olarak seçilen beden eğitimi uzmanlığının sağlanması mümkün değildir. Bu nedenle alan değişikliği yaparak beden eğitimi ve spor öğretmenliğine geçen sınıf öğretmenlerinin dört yıl boyunca bir beden eğitimi ve spor öğretmeni özelliğini kazanmak için okuyan öğretmenler gibi olması beklenemez. Bu yorumu destekler nitelikteki araştırmalarda, Yıldız ve Güven (2021) sınıf öğretmenlerinin lisans programlarından beden eğitimi ve spor için yeterli olabilecek bir donanım ile mezun olmadıklarını, sınıf öğretmenliği yaparken de beden eğitimi ve spor dersine olan ilgi eksiklikleri sebebiyle kendilerini geliştirmeyi düşünmemeleri ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik hizmet içi eğitim ihtiyacı hissetmemeleri nedeniyle beden eğitimi ve spor dersini yürütebilecek nitelikleri kazanamadıklarını tespit etmişlerdir. Roth (2005) sınıf öğretmenlerinin bilgi ve deneyim eksikliği nedeniyle beden eğitimi ve spor derslerine katılmaya çekindiklerini saptamıştır. Barnes (2002) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerini yürütebilmeleri için bilgi düzeylerini geliştirmeye ve güncel uygulamaları takip etmeye ihtiyaçları olduğunu, lisans eğitimlerinde bilgi, beceri ve uygulama düzeylerini geliştirecek programların uygulanması gerektiğini belirlemiştir. Morgan ve Bourke (2008) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin deneyimlerinin yeterli olmadığını, Xiang ve ark. (2002) sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi ve spor derslerini yürütebilecek bilgi ve beceri düzeyine erişemediklerini, Behets (1996) ise sınıf öğretmenlerinin yükseköğretimde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin çok sınırlı bir eğitim aldığını belirtmişlerdir. Yıldız (2010) sınıf öğretmenlerinin üniversitede beden eğitimi ve spora ilişkin almış oldukları eğitimin yetersiz olduğunu belirtmiş, bunun da sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersini işlerken yetersizlik ve zorluk yaşamalarına neden olduğunu saptamıştır. Brumbaugh (1987) sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde aldıkları beden eğitimi ve spora ilişkin derslerin, ilkokullarda verecekleri beden eğitimi ve spor dersleri için yeterli olmadığını ve bu eğitimlerin kendilerine herhangi bir faydasının olmadığını ifade etmiştir. Jones (1999) sınıf öğretmenlerinin üniversitede almış oldukları beden eğitimi ve spor dersine yönelik eğitimlerin yetersiz olduğunu, bilgi ve donanım açısından öğretmenlerin kendilerini yetersiz hissettiklerini tespit etmiştir. Ceylan (2006) sınıf öğretmenlerinin çoğu üniversitede almış oldukları eğitimin kendilerine bir faydasının olmadığını ve yeterli donanımı sağlayamadığından kendilerini yetersiz hissettiklerini belirtmiştir. Pehlivan ve ark. (2003)

sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu lisans eğitimlerinde almış oldukları beden eğitimi ve spor derslerinin yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Bu sonuçların aksine, Curtner-Smith (2007) sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde belirli düzeyde bir uygulama ile verilen beden eğitimi ve spor derslerinin yeterli olduğunu saptamıştır. Ayrıca, alınan beden eğitimi ve spor derslerinin, sınıf öğretmenlerinin ders ile alakalı bilgi-beceriye sahip olmalarına ve dersleri doğru bir şekilde uygulamalarına neden olduğunu belirtmiştir. Hart (2005) sınıf öğretmenlerinin üniversitede almış oldukları beden eğitimi ve spor öğretime yönelik eğitimlerin yeterli olduğunu tespit etmiştir.

Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve spor dersini yürütebilecek bilgi, beceri ve uygulama yeterliklerinin sınırlı olduğu, beden eğitimi ve spor dersini verimli bir şekilde işleyemedikleri ve dersin hedeflerine ulaşamadığı, yükseköğretimde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin çok sınırlı bir eğitim aldıkları, bu nedenle hem hizmet öncesi hem de hizmet içi eğitim programları ile desteklenmeleri gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Araştırma Sonuçlarına Yönelik:

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşına geçiş yapan öğretmenlere daha etkin, başarılı ve yeterli olabilmeleri için uzmanlar tarafından yarışma ve oyun kuralları, sporcu sağlığı, spor mevzuatı gibi konularda teorik eğitimler, halk oyunları, takım ve bireysel sporlar ile ilgili konularda uygulamalı olarak destekleyici eğitimler verilmesi önerilebilir.
2. Sınıf öğretmenliği ile beden eğitimi ve spor öğretmenliğinin mesleki beceri ve yeterlilikleri farklı olduğundan branş değişikliği yapan öğretmenlerde yeni branşın yeterliklerinin, tutum ve becerilerinin oluşabilmesi için hizmet içi eğitimler verilebilir.
3. Beden eğitimi ve spor branşına geçiş yapan öğretmenlere öğrenci performansının nasıl değerlendirileceği ile ilgili bilgilendirici seminerler verilebilir.

Gelecekte Yapılacak Araştırmalara Yönelik:

1. Araştırma örnekleminin sınırlı bir bölge ile yapılmayarak Türkiye genelinde branş değişikliği yapan sınıf öğretmenleri üzerinde yapılması önerilebilir.
2. Nicel araştırma yöntemleri de kullanılarak karma yöntem araştırmaları yapılabilir.
3. Branş değişikliği yapan öğretmenlerin gözlem yoluyla değerlendirilebileceği araştırmaların yapılması önerilebilir.

**** Bu araştırma Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde 2024 yılında sunulan Yüksek Lisans Tezi'nden üretilmiştir.**

KAYNAKLAR

- Akar, E. (2007). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine verdikleri değer ve mesleki yeterlilikleri*. [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Akkaş, M. (2013). *Alan değiştirdim ama... mutsuzum. eski alanıma dönmek istiyorum*. <https://turkegitimsen.org.tr/alan-degistirdim-ama-mutsuzum-eski-alanima-donmek-istiyorum/>.
- Barnes, K. C. (2002). *A model health-related elementary physical education program for Saipan: Teachers' knowledge, attitudes, and practices*. [Doctoral dissertation, University of San Diego]. ProQuest Dissertations & Theses.
- Behets, D. (1996). Comparing teaching behavior during active learning time among physical education specialist and nonspecialist teachers. *Journal of Classroom Interaction*, 31(2), 23-30. <https://www.jstor.org/stable/23870417>
- Boztepe, H. (1994). *İlköğretim çağındaki çocukların bedensel ve sosyal gelişmelerinde beden eğitimi ve sporun önemi* [Sözlü bildiri]. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 361-367.
- Brumbaugh, J. (1987). *A view of physical education: Perceptions of five classroom teachers*. [Ed.D. dissertation, University of North Carolina]. ProQuest Dissertations & Theses.
- Brundrett, M. (2000). The question of competence: The origins, strengths and inadequacies of a leadership training paradigm. *School Leadership and Management*, 20, 125-135.
- Cebeci, Ü. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersindeki öz-yeterlik algılarının bazı parametreler açısından incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Ceylan, E. (2006). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ile ilgili bilgi tutum ve uygulamaları (Konya İli Örneği)*. [Yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Curtner-Smith, M. D. (2007). The impact of a critically oriented physical education teacher education course on preservice classroom teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 26, 35-56. <https://doi.org/10.1123/jtpe.26.1.35>
- Çıldır, A. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Çiçek, R. (2008). *Uşak Karahallı ilçesi ilköğretim okulları birinci kademesinde işlenen beden eğitimi derslerinin sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi*. [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- DeCorby, K., Halas, J., Dixon, S., Wintrup, L., & Janzen, H. (2005). Classroom teachers and the challenges of delivering quality physical education. *The Journal of Educational Research*, 98(4), 208-220. <https://doi.org/10.3200/JOER.98.4.208-221>
- Doğan, E. (2000). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ders uygulamaları*. [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Ekinci, A. (2010). Opinions of principals and teachers working in primary schools about their vocational problems. *Elementary Education Online*, 9(2), 734-748.

Erdoğan, Ç. H. (2014). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenliğinden beden eğitimi öğretmenliğine geçiş yapan öğretmenlerin yeterlik algılarının incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Ersözlü, N, Z., Maviş, Ö, F., Özel, Ö., & Kürşadoğlu, E, A. (2014). Alan değişikliği yapan sınıf öğretmenlerinin geçtikleri alanla ilgili uyum sorunları ve çözüm önerileri. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 3(1), 8-23. <https://dergipark.org.tr/en/pub/epa/issue/48311/611627>

Faucette, N., Nugent. P., Sallis, J. F., & Mckenzie, T. L. (2002). "I'd rather chew on aluminum foil." Overcoming classroom teachers' resistance to teaching physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21, 287-308. <https://doi.org/10.1123/jtpe.21.3.287>

Gökkyer, N. (2014). 2012 yılında alan değişikliği yapan öğretmenlerin yeni alanlarına ve uygulamaya ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 1187-1208. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22601/241489>

Güven, Ö., & Yıldız, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 525-538. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22602/241509>

Güven, S. (2008). Sınıf öğretmenlerinin yeni ilköğretim ders programlarının uygulanmasına ilişkin görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 177, 224-235.

Hart, M. A. (2005). Influence of a physical education methods course on elementary education majors' knowledge of fundamental movement skills. *The Physical Educator*, 62(4), 198-204. <https://www.proquest.com/openview/fee7567922afa38ea656bf86ef2c87b3/1?pq-origsite=gscholar&cbl=35035>

Humphries, C., & Ashy, M. (2002). Frequency and nature of physical education preparation of elementary education majors. *Physical Educator*, 59(1), 2-7. <https://www.proquest.com/openview/55c74c3a02eded668555254179dbf5ce/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2030480>

Jones, B. M. (1999). *The attitude of Lutheran elementary classroom teachers on the role of physical education*. [Doctoral dissertation, Saint Louis University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Kamudan. (2012, 4 Ekim). *Hangi branşta kaç öğretmen alan değiştirdi?* <https://www.kamudan.com/egitim/hangi-bransta-kac-ogretmen-alan-degistirdi-h6440.html>

Kangalgil, M. (1999). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri (Sivas İli Örneği)*. [Yüksek lisans tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Kara, İ. (2007). *İlköğretimde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretimine ilişkin yeterlik düzeylerinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Şahin, H., Kaya, S., Fırat, A., Maden, Ö., Eruçar, İ. O., & Ceren A. (2013). 2012-2013 eğitim-öğretim yılında alan değiştiren öğretmenlerin yeni alanlarına yönelik memnuniyet durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(2), 302-335. <https://doi.org/10.7884/teke.179>

- Kim, J., & Taggart, A. (2004). Teachers' perception of the culture of physical education: Investigating the silences at Hana Primary School. *Issues in Educational Research*, 14(1), 69-84.
- Korkmaz, İ., & Serin, M. K. (2014). Alan değiştiren sınıf öğretmenlerinin yeni durumlarına ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 497-514. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22602/241497>
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage Publications.
- Leung, L. (2015). Validity, reliability, and generalizability in qualitative research. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 324-327. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/validity,_reliability,_and_generalizability_in.8.pdf
- Maulana, R., Opdenakker, M. C., & Bosker, R. (2016). Teachers' instructional behaviors as important predictors of academic motivation: Changes and links across the school. *Learning and Individual Differences*, 50, 147-156. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2016.07.019>
- McKenzie, T. L., Sallis, J. F., Kolody, B., & Faucette, F. N. (1997). Long-term effects of a physical education curriculum and staff development program: Spark. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 68(4), 280-291. <https://doi.org/10.1080/02701367.1997.10608009>
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma. Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2nd Ed.). Sage Publications.
- Morgan, P. J., & Bourke, S. (2008). Non-Specialist teachers' confidence to teach physical education: The nature and influence of personal school experiences in physical education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 13(1), 1-29. <https://doi.org/10.1080/17408980701345550>
- Morgan, P. J., & Bourke, S. F. (2004). "I know it's important but i'd rather teach something else!": An investigation into generalist teachers' perceptions of physical education in the primary school curriculum. Paper Presented at the Australian Association for Research in Education Annual Conference, Melbourne, Australia.
- Morgan, P., & Hansen, V. (2007). Recommendations to improve primary school physical education: Classroom teachers' perspective. *Journal of Educational Research*, 101(2), 99-111. <https://doi.org/10.3200/JOER.101.2.99-112>
- Nye, S. B. (2008). Fun club: A physical activity program for elementary schools. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 79(1), 36-38. <https://doi.org/10.1080/07303084.2008.10598117>
- Parks, M. A. (2003). *Collective efficacy: A framework for understanding classroom teachers' perceptions of integrating physical activity*. [Doctoral dissertation, Louisiana State University]. ProQuest Dissertations and Theses.
- Pangrazi, R. P., & Hastad, D. N. (1989). *Fitness in the elementary schools*. (2nd Ed.). AAHPERD Publications.

- Pehlivan, Z., Dönmez, B., & Yaşat, H. (2003). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri* [Sözlü bildiri]. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara, Sim Matbaacılık, 80-87.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş* (D. Bayrak, H. B. Arslan, Z. Akyüz, Çev.). Siyasal Kitabevi.
- Quay, J. & Peters, J. (2008). Skills, strategies, sport, and social responsibility: reconnecting physical education. *Journal of Curriculum Studies*, 40(5), 601-626. <https://doi.org/10.1080/00220270801886071>
- Roth, J. F. (2005). *The role of teachers' self-efficacy in increasing children's physical activity*. [Doctoral dissertation, Louisiana State University]. ProQuest Dissertations and Theses.
- Sallis, J. F., McKenzie, T. L., Alcaraz, J. E., Kolody, B., Faucette, N., & Hovell, M. F. (1997). The effects of a 2-year physical education program (spark) on physical activity and fitness in elementary school students. *American Journal of Public Health*, 87(8), 1328-1334. <https://ajph.aphapublications.org/doi/abs/10.2105/ajph.87.8.1328>
- Sevilmiş, A., & Yıldız, Ö. (2021). An approach for being able to use the options of calculating inter-coder reliability manually and through software in qualitative research of education and training in sports. *International Journal of Progressive Education*, 17(2), 369-384. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1293242>
- Siedentop, D. (2004). *Introduction to physical education, fitness, and sport*. (5th Ed.). McGraw-Hill Companies.
- Tavşancıl, E., & Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. Epsilon Yayıncılık.
- Telli, S., Brok, P., & Çakıroğlu, J. (2008). Öğretmen ve öğrencilerin ideal öğretmen hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 118-129.
- Tortop, Y. (2005). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve eğitsel oyun uygulamaları*. [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Trudeau, F., & Shephard, R. J. (2005). Contribution of school programmes to physical activity levels and attitudes in children and adults. *Sports Medicine*, 35(2), 89-105. <file:///C:/Users/CASPER/Downloads/TrudeauShephard-2005-Contributionofschoolprogrammestophysicalactivitylevelsandattitudesinchildrenandadults.pdf>
- Tsangaridou, N. (2004). Classroom teachers' reflections on teaching physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 24, 24-50. <https://doi.org/10.1123/jtpe.24.1.24>
- Xiang, P., Lowy, S., & McBride, R. (2002). The impact of a field-based elementary physical education methods course on preservice classroom teachers' beliefs. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21, 145-161. <https://doi.org/10.1123/jtpe.21.2.145>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, Ö. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemler*. [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

Yıldız, Ö., & Güven, Ö. (2021). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemler. *Scientific Educational Studies*, 5(1), 27-46. <https://doi.org/10.31798/ses.947820>

Yıldız, M., & Yıldız, Ö. (2019). Problems that teachers coincide with in physical education lessons who changed classroom teaching branch to physical education teaching. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(2), 386-394. <https://doi.org/10.15314/tsed.605914>

Yıldız, Ö., Aktaş, Ö., Yıldız, M., & Yıldırım, H. M. (2021). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemlerin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(47), 233-251. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mkusbed/issue/62012/881880>